

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра _____ українознавства, культурологія та історії науки
Спеціальність _____ для усіх спеціальностей
Освітня програма для усіх освітньо-професійних програм
Форма навчання _____ денна, заочна
Навчальна дисципліна Історія та культура
Семестр _____ України 1,2 семестри

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ВКЛЮЧЕНИХ ДО
ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ**

Кількість білетів 30

Затверджено на засіданні
кафедри протокол № 4
від 18 листопада 2025 р.

Завідувачка кафедри УКІН _____ Олена ТВЕРИТНИКОВА

Екзаменатор _____

1. Сучасні напрями історичних досліджень.
2. Початковий етногенез та виникнення перших форм державності на землях України у докиївські часи.
3. Генеза східнослов'янської держави в IX – X століттях, її територія та етнічний склад.
4. Основні етапи розвитку Києво-Руської держави, її політичний та соціальний устрій.
5. Хрещення Русі. Роль християнської релігії і церкви в історії українського народу.
6. Галицько-Волинська держава, її роль в історії українського народу.
7. Українські землі у складі Великого Князівства Литовського.
8. Утворення Речі Посполитої: наслідки для українських земель.
9. Виникнення українського козацтва. Роль Запорозької Січі в історії України.
10. Українська національна революція 1648–1676 рр.: загальна характеристика, основні періоди боротьби, значення.
11. Політичний та соціальний устрій Гетьманщини, його еволюція протягом другої половини XVII–XVIII ст.
12. Слобідська Україна в XVII–XVIII ст. Статус та внутрішній устрій слобідських козацьких полків.
13. Становище українських земель у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій наприкінці XVIII – на початку XX ст. Імперська політика щодо України.
14. Український національний рух у XIX – на початку XX ст.: основні етапи розвитку, організації, лідери та історичне значення.
15. Причини, характер та основні наслідки Першої світової війни для людства і України.
16. Початок Української революції 1917–1921 рр. Українська Центральна Рада, її історичне значення.
17. Українська державність часів Української революції 1917–1921 років.
18. Вплив Української революції на соціально-політичний, економічний і культурний розвиток Наддніпрянщини і Західної України протягом 1917-1921 рр.
19. Становище західноукраїнських земель у складі Польщі, Чехословаччини та Румунії. Розвиток української державницької ідеї в міжвоєнний період.
20. Комуністичний тоталітарний режим в Україні. Форсована індустріалізація та колективізація. Голодомор 1932–1933 рр.
21. Причини і характер Другої світової війни. Українське питання в міжнародній політиці напередодні та під час війни.
22. Радянсько-німецьке військове протистояння на території України у 1941-1944 роках. Окупаційний режим. Голокост.

23. Український національно-визвольний рух в роки війни.
24. Пам'ять про Другу світову війну в сучасній Україні.
25. Українське суспільство в умовах десталінізації та лібералізації другої половини 1950-х – першої половини 1960-х рр.
26. Суспільно-політичне життя в Україні в 1970 – першій половині 1980-х років. Дисидентський рух.
27. Політика перебудови в СРСР та її сутність. Суспільно-політичне життя в умовах кризи та колапсу радянської системи.
28. Проголошення незалежності України. Основні етапи становлення України як незалежної держави.
29. Суперечності політичного, соціально-економічного та культурного розвитку України наприкінці ХХ-на поч. ХХІ ст.
30. Події 2013–2021 років (Революція Гідності, російська гібридна агресія) як етап випробувань для українського суспільства і державності. Україна у період повномасштабного російського вторгнення.
31. Сутність культури, її структура та функції. Культура та природа. Культура і цивілізація.
32. Класичні та сучасні концепції української культури.
33. Особливості первісної культури та джерела її вивчення.
34. Духовна культура архаїчного суспільства.
35. Гуманістична сутність античної художньої культури.
36. Особливості та основні цінності античної культури Північного Причорномор'я та Криму.
37. Особливості формування та основні етапи розвитку культури Середньовіччя в Україні.
38. Прийняття християнства та його роль в історії української культури.
39. Освіта і наукові знання, література та літописання Києво-Руської держави.
40. Просторові мистецтва, музика і театр в художній культурі Києво-Руської держави.
41. Самобутність та основні етапи розвитку українського Ренесансу та гуманізму.
42. Братський рух та діяльність Острозької академії в становленні національної культури.
43. Українська ренесансна художня культура XIV – XVI ст.: Література, театр, просторові мистецтва та розвиток меценатства.
44. Основні тенденції української культури Нового часу (XVII–XVIII ст.).
45. Козацтво як культурне явище. Основні цінності культури козацько-гетьманської доби.

46. Українське Просвітництво XVII–XVIII ст. Культурно-просвітницький центр – Печерська Лавра. Заснування і діяльність Києво-Могилянської академії.
47. Українська художня культура XVII–XVIII ст.: бароко, класицизм, рококо, сентименталізм.
48. Основні тенденції розвитку української культури XIX ст.
49. Роль освітніх закладів та наукових інституцій в українському національному відродженні XIX ст.
50. Класицизм, романтизм і реалізм в українській культурі XIX ст.
51. Нові явища в культурі та мистецтві України кінця XIX – початку XX ст.
52. Українські авангард та модернізм початку XX ст. Розстріляне Відродження.
53. Культура України від тоталітаризму до національно-культурного відродження кінця XX ст.
54. Освітній і науковий розвиток України у XX – на початку XXI ст.
55. Модернізм і постмодернізм в українській художній культурі: література, музика, театр, кіно та просторові мистецтва.
56. Основні тенденції сучасного культурного процесу в Україні.
57. Слобожанщина як історико-етнографічний та історико-географічний регіон, формування і розвиток культури краю у XVII–XVIII ст.
58. Традиційна народна культура Слобідської України.
59. Особливості культури Слобожанщини XIX–XXI ст. Харків як науковий та освітній центр.
60. Самобутність художньої культури Слобідської України.